

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 10C/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514201804
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Stachovič
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3514201804.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom, pred samosudcom JUDr. Andrejom Stachovičom, v právnej veci žalobcu: N. D. I., O..I., so sídlom H. XX, XXX XX Ž., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: 1/ K.. K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Q. XXX, XXX XX K., 2/ X.. C. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Q. XXX, XXX XX K., obaja právne zastúpení JUDr. Annou Kašparovou, advokátkou, so sídlom Malinovského 43, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, o zaplatenie 50.000,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 50.000,- Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, spolu s 13,347 % ročným úrokom z omeškania zo sumy zo sumy 50.000,- Eur od 26.02.2014 do zaplatenia.

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 150.000,- Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, spolu s 13,347 % ročným úrokom z omeškania zo sumy zo sumy 150.000,- Eur od 14.12.2013 do zaplatenia.

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,- Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku

Žalobcovi sa voči žalovaným 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom došlým súdu dňa 28.02.2014 domáhal voči žalovaným 1/ a 2/, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi 50.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 13,347 % ročne zo sumy 50.000,- Eur od 26.02.2014. Návrh odôvodnil tým, že dňa bola medzi žalobcom ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou K. V. O., O..I., IČO: XX XXX XXX ako dlžníkom uzatvorená úverová zmluva. Dňa 16.06.2013 bol k úverovej zmluve podpísaný Dodatok č. 20, v rámci ktorého žalovaní na základe vyhlásenia ručiteľa č. XXX XXX XXXX v celom rozsahu zaručili ako fyzické osoby za zapletenie úverovej pohľadávky. Uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 38K/36/2013 zo dňa 05.12.2013 sa voči dlžníkov začalo konkurzné konanie a pohľadávky žalobu sa stala splatnou. Pohľadávka žalobcu ku dňu 20.12.2013 predstavovala sumu 555.269,48 Eur. Dňa 17.02.2014 žalobca písomne vyzval žalovaných na uspokojenie pohľadávky zo zmluvy o úvere v lehote do 25.02.2014. Žalovaní na výzvu nereagovali. Istina pohľadávky sa v zmysle článku 4.5.2 úverovej zmluvy v znení dodatku č. 20 úročí úrokom z omeškania vo výške 13,347 ročne (1 - mesačný EURIBOR + 0,147 % p.a + marža vo výške 3,40 p.a. + refinančná prirážka vo výške 0,80 p.a. + 9 % p.a.).

2. Súd dňa 26.11.2014 vydal platobný rozkaz a doručil ho stranám sporu. Žalovaní voči platobnému rozkazu podali podaním došlým súdu dňa 22.1.2015 odpor, v ktorom namietli, že žalobca si nárok uplatnil

len čiastočne a v žalobe neuviedol, ktorý z nárokov si uplatňuje. Vyhlásenie ručiteľa považujú absolútne neplatný právny úkon z dôvodu obchádzanie zákona ako aj z dôvodu, že sa prieči dobrým mravom. Poukázali, že ručenie akcionárov podľa § 154 ods. 1 Obchodného zákona sa vylučuje.

3. Žalobca v podaní došlým súdu dňa 06.03.2015 uviedol, že skutočnosť, že žalovaní sú zároveň členmi štatutárneho orgánu, resp. akcionárimi dlžníka, nemá vplyv na platnosť ručiteľského záväzku a je v danom prípade irelevantná. V tomto prípade ide o individuálne ručenie fyzickej osoby. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie istiny vo výške 50.000,- Eur.

4. Tunajší súd rozsudkom č.k. 10C/335/2014-196 zo dňa 27.10.2016 žalobu v celom rozsahu zamietol. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že právo žalobcu na riadne odôvodnenie rozsudku porušené bolo. Okresný súd pri svojom rozhodovaní, pokiaľ ide o žalovaného 2/, v celom rozsahu len odkázal svoje závery v konaní vedenom pod sp. zn.: 10C/118/2015, v ktorom bolo určené, že vyhlásenie ručiteľa žalovaného 2/ zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti K. V. O., O..I., z titulu Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 19.06.2001 v znení jej neskorších dodatkov č. 1 až 20, je neplatné. Následne konštatoval, že obdobná situácia je aj vo vzťahu k žalovanému 1/ a jeho manželky, ktorá sa domohla relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu v konaní vedenom na súde pod sp.zn. 12C/118/2015. Z úradnej činnosti je však krajskému súdu známe (na čo napokon poukazuje i žalobca), že rozsudok okresného súdu č.k. 10C/118/2015-141 zo dňa 07.04.2016, ktorým bolo určené, že vyhlásenie ručiteľa - žalovaného 2/ zo dňa 18.06.2013 je neplatné, bol rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/301/2016-187 zo dňa 15.12.2016 zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá s odôvodnením, že na požadovanom určení nie je naliehavý právny záujem. Otázka platnosti či neplatnosti ručiteľského vyhlásenia s právnym dôsledkom vzniku spoločného záväzku manželov pri vybavovaní záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí a z toho dôvodu vyžadovaný súhlas žalobkyne predstavuje z hľadiska žaloby na plnenie z tohto ručiteľského záväzku len posúdenie otázky predbežnej, ktorý nie je potrebné riešiť v samostatnom konaní meritórnym výrokom súdu. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe totiž nie je daný za situácie, ak bola podaná žaloba na plnenie sporného záväzku. Vzhľadom na uplatnený nárok na plnenie v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 10C/335/2014, podaná určovacia žaloba o určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa nie je procesne prípustným nástrojom ochrany práva žalobkyne z dôvodu, že otázku neplatnosti vyhlásenia ručiteľa súd môže riešiť ako predbežnú pri posudzovaní dôvodnosti uplatneného nároku na plnenie. Pokiaľ ide o určovaciu žalobu podanú manželkou žalovaného 1/ o neplatnosť vyhlásenia ručiteľa - žalovaného 1/ zo dňa 18.06.2013, konanie bolo zastavené uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12C/118/2015-161 zo dňa 04.04.2016 z dôvodu prekážky litispendencie vo vzťahu ku konaniu vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 10C/335/2014. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací predmetné uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie uznesením č.k. 5Co/297/2017-192 zo dňa 20.09.2017 s odôvodnením, že v prejednávanej veci neboli splnené zákonné podmienky na zastavenie konania. Manželka žalovaného 1/ nie je účastníčkou konania, v rámci ktorého sa banka domáha plnenia voči žalovanému 1/ a ďalšej osobe (sp.zn. 10C /335/2015), nejde potom o totožný okruh účastníkov sporu. Aj keď je pravdou, že okresný súd v konaní o plnenie, ktoré predchádza tomuto konaniu, môže ako prejudiciálnu otázku skúmať absolútnu, prípadne relatívnu neplatnosť právneho úkonu, vyslovenie takejto neplatnosti, ktoré by sa odzrkadlilo v zamietnutí žaloby na plnenie vo veci samej, by sa žiadnym spôsobom nedotklo žalobkyne, ktorá nie je účastníčkou konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 10C/335/2014. Okresným súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku zvolená favorizácia inej, dokonca právoplatne neskončenej veci (sp.zn. 10C/118/2015), nemá v podmienkach Slovenskej republiky všeobecnú (precedenčnú) záväznosť a rozhodne nemá (v uvedenej nepublikovanej podobe v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) ani faktickú "záväznosť" pre iné, podobné prípady prejednávané súdmi. Navyiac, dôvody rozhodnutia, na ktoré okresný súd odkázal, stratili svoju relevanciu a záväznosť vzhľadom na skutočnosť, že toto rozhodnutie bolo odvolacím súdom zmenené tak, že žaloba bola zamietnutá s tým, že otázkou (ne)platnosti ručiteľského vyhlásenia žalovaného 2/ sa okresný súd musí zaoberať práve v tomto konaní (sp.zn. 10C/335/2014) o plnenie. Ďalej, v súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa odklonu od judikatúry, podľa stabilnej judikatúry Ústavného súdu SR obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je

ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Podľa záverov Ústavného súdu SR v náleze sp.zn. III. ÚS 190/2016 zo dňa 13.09.2016, ak bola určitá právna otázka alebo jej riešenie predmetom zovšeobecnenia, výsledok ktorého bol publikovaný v Zbierke ako judikát alebo stanovisko najvyššieho súdu (žalobcom namietané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR R 1/1998, R 61/1973), princípy materiálneho právneho štátu od všeobecných súdov vyžadujú, aby sudy v ďalšom konaní o obdobných (skutkovo a právne, resp. druhovo) veciach rozhodovali v súlade s takto zovšeobecneným právnym názorom. Všeobecný súd, pokiaľ sú pre to dané dôvody, sa od neho môže vo svojom ďalšom rozhodovaní odchýliť, nesmie však pritom postupovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvôľu. Svoje odchýlenie sa od judikátu alebo stanoviska musí súd v takom prípade náležite odôvodniť tak, že predovšetkým poukáže na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax a následne podrobne odôvodní, prečo starý spôsob rozhodovania už nie je vhodný. Ústavný súd SR aj v náleze sp. zn. III. ÚS 192/06 konštatoval, že ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom, bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Odchýlenie sa súdu od existujúcej skoršej judikatúry v konkrétnom prípade predstavuje zásah do základných práv a slobôd účastníka konania za predpokladu, že je dôsledkom arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia v prerokováanej veci. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, či pri rozhodovaní o prejudiciálnej otázke platnosti ručiteľských vyhlásení žalovaných 1./2/ okresný súd zväzil vec aj z pohľadu práva strán na riadne odôvodnenie rozhodnutia a princípu právnej istoty. Okresný súd vôbec neodôvodnil svoj odklon od judikatúry Najvyššieho súdu SR namietanej žalobcom v priebehu súdneho konania, resp. svoj príklon k inej argumentačnej línii, vznesenej v konaní žalovanými 1./2 /, a teda nedal odpoveď na relevantné právne námietky strán (nielen žalobcu), týkajúce sa veci samej. Okresný súd potom podľa názoru krajského súdu v napadnutom rozsudku v dostatočnom rozsahu nezrejmil svoje právne závery vo veci. Uvedený postup okresného súdu nebol v súlade s princípom právnej istoty, a preto podľa názoru krajského bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP a napadnutý rozsudok okresného súdu bolo potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP. V ďalšom konaní sa okresný súd, viazaný právnym názorom krajského súdu podľa § 391 ods. 2 CSP, bude opätovne vecou zaoberať, dôsledne ju skutkovo i právne posúdi a svoje závery náležitým spôsobom odôvodní tak, aby jeho rozhodnutie zodpovedalo zákonným požiadavkám § 220 a nasl. CSP.

5. Tunajší súd rozsudkom č.k. 10C/335/2014-306 zo dňa 15.02.2018 žalobu v celom rozsahu zamietol. Na odvolanie žalobcu Krajský súd Trenčín rozsudkom č.k. 6Co/173/2018-345 zo dňa 26.02.2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Na podklade dovolania žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 8Cdo/263/2019-429 zo dňa 23.09.2020 rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 26. februára 2019 sp. zn. 6Co/173/2018 a rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 15. februára 2018 č. k. 10C/335/2014 - 306 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súdna prax je dlhodobo ustálená v názore, podľa ktorého vybavovanie spoločných vecí manželov zahŕňa tak správu, ako aj dispozíciu s majetkom, napr. dispozíciu s úsporami (R 46/1966, R 104/1967). Tento záver bol potvrdený vysvetľujúcim rozborom Najvyššieho súdu ČSR (R 42/1972) a zosumarizovaný Najvyšším súdom SSR (R 61/1973), ktorý jasne zadefinoval, že vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí zahŕňa tak dispozíciu spoločnými vecami, ako aj ich správu. Táto argumentácia viedla sudy k tomu, že ručiteľský záväzok len jedného z manželov nepovažovali za vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí, a teda, že k ručiteľskému záväzku jedného z manželov nie je potrebný súhlas druhého manžela. Prevzatím ručiteľského záväzku jedným z manželov nevzniká spoločný ručiteľský záväzok obidvoch manželov. Vychádzalo sa zo záveru, že prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov nie je právnym úkonom, ktorý by bolo možno charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou alebo vykonávanie správy spoločných vecí oboch manželov, ale ide o úkon spadajúci do výlučnej dispozičnej sféry každého z manželov osobitne. Týmto úkonom sa totiž nezakladajú druhému manželovi žiadne práva ani povinnosti. Ustanovenie § 145 Obč. zákonníka sa vzťahuje na právne úkony týkajúce sa spoločných vecí, t. j. vecí, ktoré už sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. Právna možnosť uzavierať zmluvy len jedným z manželov nie je existenciou bezpodielového spoluvlastníctva nijako obmedzená. Ustálená prax dovolacieho súdu hovorí, že tieto úkony sa priamo netýkajú už nadobudnutého majetku v BSM. Uzavretím takýchto zmlúv len jedným z manželov teda nevzniká spoločný záväzok manželov, ale iba individuálny záväzok toho manžela, ktorý zmluvu sám uzatvoril. V širšom kontexte existencie spoločného majetku manželov sa však takáto pôžička, či úver dotýka spoločného majetku manželov, nakoľko podľa § 147 Obč. zákonníka platí, že pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá

vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Nepriaznivé dopady vyplývajúce z tohto ustanovenia pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, sú dôsledkom existencie bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorým je spätá nutnosť vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, pokiaľ ich bezpodielové spoluvlastníctvo trvá. Vzhľadom na konštrukciu, vznik a rozsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno eliminovanie týchto nepriaznivých dopadov riešiť len zmenou rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo jeho zánikom. Vychádzajúc z obsahu ustanovenia § 145 Obč. zákonníka a z ustálenej judikatúry a rozhodovacej praxe všeobecných súdov; ktorej zásadnú zmenu v danej otázke neprinieslo ani rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010, ktorým nižšie súdy v danej veci argumentovali; dovolací súd za udržateľný považuje iba taký výklad ustanovenia § 145 Obč. zákonníka, podľa ktorého zmluva o pristúpení k dlhu uzavretá len jedným z manželov sa bezprostredne nedotýka predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je preto právnym úkonom týkajúcim sa spoločných vecí, a aplikácia citovaného ustanovenia je v tomto prípade vylúčená. V tomto smere odkazuje na konštantnú judikatúru, od ktorej nemal dôvod sa odkloniť, keďže pri nezmenenej právnej úprave je stále použiteľná; a zo záverov ktorej vyplýva, že za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy. Týmto predmetom podľa § 143 Obč. zákonníka môže byť len to, čo môže byť predmetom vlastníctva, teda iba veci v právnom zmysle, t. j. ovládateľné hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí. Za predmet vlastníctva; a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov; sa nepovažujú pohľadávky a záväzky, ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Na tomto závere nič nemení to, že pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva sa vykonáva aj vyporiadanie spoločných pohľadávok a záväzkov manželov podľa zásad platných pre vyporiadanie tohto spoluvlastníctva - ide o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva v širšom zmysle. Na rozdiel od individuálnych okolností prípadu prejednávaného Ústavným súdom v danom prípade bola vytvorená možnosť eliminovať a vyhnúť sa nepriaznivému dopadu pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, zánikom a vyporiadanim, bezpodielového spoluvlastníctva manželov dohodou, súdnym rozhodnutím alebo fikciou vyporiadania podľa § 149 ods. 4 Obč. zákonníka. Účinky ručiteľského vyhlásenia jedného z manželov sa tak nemuseli prejavíť vo sfére spoločných vecí, resp. vo sfére majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prevzatý záväzok by nevedol k likvidácii spoločného majetku a súčasne by sa docielila spravodlivá rovnováha pri kolízii práv, a to práva žalobkyne ako subjektu, ktorý neprevzal záväzok voči veriteľovi, ktorý by sa mohol v exekučnom konaní domáhať uspokojenia svojej pohľadávky aj z majetku patriaceho do BSM a práva veriteľa na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej ručením. Len na základe tej skutočnosti, že žalovaný 1/ nemal výlučný majetok, ktorým by uspokojil pohľadávku svojho veriteľa, nemožno v súvislosti s predmetným právnym úkonom hodnotiť ako správanie v rozpore s dobrými mravmi. Výsledky vykonaného dokazovania nepreukazujú, že v súvislosti s konaním žalovaných bolo predpokladaným cieľom ich konania vytvoriť možnosť uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM. V priebehu konania výslovne žalovaný 1/ uviedol, že mal za to a veril tomu, že spoločnosti sa bude dariť, k ručiteľskému záväzku pristúpil preto lebo chcel, aby spoločnosť mohla v danom smere podnikat' a uskutočniť podnikateľský zámer. Za pozornosť stojí, že žalobkyňa a žalovaný 1/ svoje BSM zrušili v roku 2009 a keďže toto už netrvá, nie je možné v súlade s § 147 Obč. zákonníka pohľadávku veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, pri výkone rozhodnutia uspokojiť z majetku patriaceho do BSM. V súčasnej dobe totiž platí, že ak nedošlo k dohode o vyporiadani BSM, po troch rokoch platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu v akom každý z nich veci v BSM pre svoju potrebu, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci používa, v ostatných platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve. Z okolností daného prípadu nemožno vyvodiť extrémne nespravodlivý následok právneho úkonu (ručiteľský záväzok), ku ktorému sa zaviazal žalovaný 1/, prípadne konanie, ktoré by odporovalo dobrým mravom. Pri hodnotení konania cez prizmu dobrých mravov je potrebné posudzovať správanie vo vzťahu k všetkým dotknutým subjektom. Názor zaujatý v rozhodnutí Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010 v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu až na jednu výnimku (rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/88/2011 výraznejšie sa nepresadil (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 23. apríla 2020 sp. zn. 5Cdo/148/2017). Súčasná platná právna úprava pripúšťa, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený v sfére mimo spoločných vecí prevziať na seba samostatné záväzky, t. j. zaväzovať sa v rámci občianskoprávných alebo obchodnoprávných vzťahov, a to bez toho, aby takéto právne úkony bolo možné považovať za relatívne neplatné a tiež pre prípad nedobrovoľného splnenia samostatného záväzku jedného z manželov možnosť uspokojenia i z majetku patriaceho do BSM, ku ktorému má druhý manžel ideálny podiel, a to v závislosti od skutočnosti, či výlučný majetok dlžníka bude postačujúci pre uspokojenie veriteľa. Ak právna úprava

vo svojej podstate je neznesiteľná, nemožno sa od nej odkláňať len preto, že v istej oblasti vyvoláva nespravodlivosť. Úprava bezpodielového spoluvlastníctva manželov obsiahnutá v § 143 a nasl. Obč. zákonníka z hľadiska účelu zákona nesmeruje k ochrane spoločného majetku pred sekundárnymi dopadmi úkonov jedného z manželov. Inak by zákonodarca nemohol v § 147 ods. 1 Obč. zákonníka zakotviť možnosť, aby sa pohľadávka veriteľa len jedného z manželov mohla pri výkone rozhodnutia uspokojiť z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov; ak by snaha o ochranu spoločného majetku napr. aj z dôvodu extrémnej nespravodlivosti existovala § 147 ods. 1 by ju znevoľoval. Inak povedané ustanovenie § 147 Obč. zákonníka priamo pamätá aj na pohľadávky len proti jednému z manželov a pre tento prípad pripúšťa ich uspokojenie aj zo spoločného majetku.“ Dovolací súd sa aj v prejednávanej veci stotožňuje so závermi vyslovenými v citovanom rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré sú súladné aj s doterajšou judikatúrou uvedenom žalobkyňou, a to aj vo vzťahu k citovanému nálezu ústavného súdu, od ktorej sa súdy nižšej inštancie odklonili. Pokiaľ poukazovali na citované rozhodnutia krajských súdov treba uviesť, že v súlade s citovaným rozhodnutím (R) nemožno ich považovať za ustálenú súdnu prax.

6. Žalobca v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5C/43/2018 si uplatnil voči žalovaným peňažný nárok vo výške 150 000,00 €, úrok z omeškania 13,35% ročne zo sumy 150 000,00 € od 14.12.2013 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,00 €. Návrh odôvodnil tým, že dňa 19.6.2001 bola medzi žalobcom a I. K. V. O., O..I., T. Q. XX, XXX XX K., IČO: XX XXX XXX (ďalej len „dlžník“) v súlade s § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“) uzatvorená úverová zmluva č. XXX XXX XXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej žalobca poskytol dlžníkovi kontokorentný úver vo výške 550.000,- EUR s úrokovou sadzbou predstavujúcou súčet referenčnej úrokovej sadzby 1 - mesačného EURIBORU + marža 3,40% p.a. (čl. 1 zmluvy o úvere v znení dodatku č. 20). Zmluva o úvere bola modifikovaná dodatkom č. 1 zo dňa 12.3.2002, dodatkom č. 2 zo dňa 28.6.2002, dodatkom č. 3 zo dňa 11.12.2002, dodatkom č. 4 zo dňa 14.4.2003 a dodatkom č. 5 zo dňa 15.4.2004, dodatkom č. 6 zo dňa 21.2.2005, dodatkom č. 7 zo dňa 23.12.2005, dodatkom č. 8 zo dňa 21.12.2006, dodatkom č. 9 zo dňa 23.11.2007, dodatkom č. 10 zo dňa 2.6.2008, dodatkom č. 11 zo dňa 28.5.2009, dodatkom č. 12 zo dňa 31.5.2010, dodatkom č. 13 zo dňa 9.9.2010, dodatkom č. 14 zo dňa 27.5.2011, dodatkom č. 15 zo dňa 18.1.2012, dodatkom č. 16 zo dňa 9.5.2012, dodatkom č. 17 zo dňa 2.11.2012, dodatkom č. 18 zo dňa 19.4.2013, dodatkom č. 19 zo dňa 20.5.2013 a dodatkom č. 20 zo dňa 18.6.2013. Dňa 18.6.2013 sa žalovaní na základe vyhlásenia ručiteľa č. XXX XXX XXXX (ďalej iba „vyhlásenie ručiteľa“) v celom rozsahu zaručili za zaplatenie úverovej pohľadávky. Každému zo žalovaných vznikol ručiteľský záväzok na základe samostatného vyhlásenia, pričom tieto vyhlásenia majú v relevantnej časti identický obsah. Pre úplnosť dodávame, že žalovaní nie sú spotrebiteľmi. V tejto súvislosti poukazujeme na záväzný rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 14.3.2013 vo veci Č. I., O..I.. P. Z. F., P.-XXX/XX, podľa ktorého: „Článok 15 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povoláním vo vzťahu k spoločnosti, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti, nemožno považovať za spotrebiteľa v zmysle tohto ustanovenia, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru.“ Zároveň poukazujeme na aktuálne Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9.11.2016 sp. zn. 5Ndc/10/2016 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 18/2017: „Fyzická osoba, ktorá ako konateľka a spoločníčka má úzke väzby k obchodnej spoločnosti, sa nepovažuje za spotrebiteľku v ručiteľskom vzťahu, v ktorom zabezpečuje záväzok tejto obchodnej spoločnosti zaplatiť kúpnu cenu z kúpnej zmluvy medzi podnikateľmi.“ Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 5.12.2013, sp. zn. 38K/36/2013 (zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 240/13 zo dňa 12.12.2013) sa voči dlžníkovi začalo konkurzné konanie. Vzhľadom na uvedené sa pohľadávka žalobcu, v súlade s citovaným ustanovením zmluvy o úvere, stala splatnou dňa 13.12.2013. Dlžník kontokorentný úver vyčerpal v celom rozsahu, pričom ku dnešnému dňu poskytnuté peňažné prostriedky žalobcovi nevrátil. Žalobca si prihlásil svoju pohľadávku vo výške 555.269,48 € (istina vo výške 545.569,32 € + úroky vo výške 9.273,52 € + úroky z omeškania vo výške 426,64 €) do konkurzu. Pohľadávka žalobcu bola správcom zistená v celom rozsahu. Podľa čl. II ods. 2 vyhlásenia ručiteľa je žalobca oprávnený domáhať sa splnenia peňažnej pohľadávky od ručiteľa bez predchádzajúcej výzvy adresovanej hlavnému úverovému dlžníkovi v zmysle § 306 ods. 1 ObZ. Dňa 17.2.2014 žalobca v súlade s čl. II ods. 1 vyhlásenia ručiteľa písomne vyzval žalovaných na uspokojenie pohľadávky zo zmluvy o úvere v lehote do 25.2.2014, avšak žalovaní neuhradili svoj peňažný záväzok voči žalobcovi ani čiastočne. Výzvy boli žalovaným doručené

dňa 21.2.2014. Výzvu ručiteľom sú založené v súdnom spise v konaní vedenom Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 10C/335/2014. Žalobou podanou dňa 25.2.2014 na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhou sa žalobca domáhal zaplata sumy vo výške 50.000,- € spolu s príslušenstvom. Platobným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 26.11.2014, č.k 10C/335/2014-89 bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť sumu vo výške 50.000,- € s prísl. Žalovaní podali voči identifikovanému platobnému rozkazu odpor. Konanie nie je k dnešnému dňu právoplatne skončené (dokumenty v prílohe). Žalobca si v tomto konaní v súlade s dispozičnou zásadou uplatňuje nárok na zaplata istiny úverovej pohľadávky vo výške 150.000,- €, ktorá sa v súlade s čl. 4.2 a čl. 4.5.2 zmluvy o úvere úročí úrokom z omeškania vo výške 13,347 % p.a. 1 - mesačný EURIBOR - 0,147 % p.a. + marža vo výške 3,40 % p.a. + refinančná prirážka vo výške 0,80 % p.a. + 9 % p.a.), t.j. uplatňuje si dohodnutý úrok z omeškania vo výške, ktorá o viac ako päť percentuálnych bodov nepresahuje výšku úroku z omeškania, ktorá by sa použila, ak by takáto dohoda nebola. Žalobca si zároveň uplatňuje právo na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 ObZ. Výška paušálnej náhrady predstavuje sumu 40,- EUR, a to v zmysle § 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v znení neskoršieho predpisu.

7. Žalovaní 1/ a 2/ vo veci vedenej pod sp.zn.: pod sp.zn. 5C/43/2018 v podaní došlým súdu dňa 27.04.2018 namietli, že ručiteľskému vyhláseniu žalovaného 1/ č.XXXXXXXXXXX zo dňa 18.06.2013 (ďalej len „ručiteľské vyhlásenie 1/“) nedala jeho manželka p. Q. U. súhlas. Rovnako k ručiteľskému vyhláseniu žalovaného 2/ č.425003 8608 zo dňa 18.06.2013 (ďalej len „ručiteľské vyhlásenie 2/“) nedala jeho manželka p. V. U. súhlas. Právne úkony prevzatia ručiteľského záväzku žalovaní 1/ a žalovaný 2/ uzatvorili v tiesni. Žalobca ručiteľské vyhlásenie k podpisu žalovaných predložil v deň podpisu dodatku č. 20 k úverovej zmluve, ako jednu z podmienok pre predĺženie úveru. Týmto postupom žalobca fe MOA a žalovaným časový priestor na získanie úveru v inej banke mi žalobca neposkytol. Žalovaní keď nechceli fu MOA vystaviť okamžitému kolapsu, boli nútení ručiteľské vyhlásenie podpísať. Konali v tiesni. Žalobca v konaní vedenom pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom č.k. 10C/335/2014 žaluje žalovaných titulom ručenia o zaplata časti tejto istiny - o zaplata sumy 50 000,- EUR s prísl. Žalobca v upomínacom konaní vedenom pod č.k. 20Up/437/2017 žaluje tých istých žalovaných, tú istú pohľadávku (istinu), z tej istej úverovej zmluvy a z tých istých ručiteľských vyhlásení, o zaplata ktorej už prebieha konanie pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom, č.k. 10C/335/2014. Žalovaní sú názoru, že súdnemu konaniu v tejto veci bráni prekážka začatej veci.

8. Žalobca v reakcii na podanie žalovaných vo veci vedenej pod sp.zn.: pod sp.zn. 5C/43/2018 uviedol, že žalovaní sa mylne domnievajú, že na platné prevzatie ručiteľského záväzku žalovanými bol potrebný súhlas ich manželiek v zmysle ustanovenia § 145 ods. 1 OZ. Prevzatím ručiteľského záväzku vzniká záväzok výlučne tomuto manželovi, keďže nejde o dispozíciu so spoločnou vecou, resp. výkon správy spoločných vecí obidvoch manželov (R 61/1973; R 1/1998). V zmysle § 303 ObZ na platné prevzatie ručiteľského záväzku stačí, ak ručiteľ veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí v prípade, ak dlžník nesplní určitý svoj záväzok (R 11/2001; rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.7.2009, sp. zn. 4Obo/103/2008).

9. Na nariadenom pojednávaní žalovaní vzniesli námietku premlčania v časti príslušenstva pohľadávky.

10. Súd uznesením č.k. 10C/1/2020 - 445 zo dňa 02.06.2021 vec vedenú na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5Csp/43/2018 a vec vedenú na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 10C/1/2020 spojil na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. 10C/1/2020 z dôvodu, že žalovaný nárok je uplatnený z totožného právneho titulu medzi tými istými stranami sporu.

11. Súd sa oboznámil s podaniami strán sporu spolu s prílohami, výsluchom žalobcu, žalovaných a svedkov na nariadenom pojednávaní, spisovým materiálom tunajšieho súdu sp.zn.: 10C/118/2015 a 12C/118/2015, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

12. Dňa 19.06.2001 bola medzi žalobcom ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou Myjavská obchodná agentúra, a.s. ako dlžníkom uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 1.500.000,- Sk.

13. Dňa 16.06.2013 bol k úverovej zmluve podpísaný Dodatok č. 20, na základe ktorého bol dlžníkovi poskytnutý úverový rámec vo výške 550.000,- Eur. Úver bol zabezpečený záložným právom k

nehnutelnostiam, vlastnou blankozmenkou vystavenou dlžníkom na rad veriteľa, záložným právom k pohľadávkam dlžníka, podriadenosťou dlhu vo výške 150.000,- Eur uzatvorenej medzi veriteľom, dlžníkom a žalovaným 2/, vyhlásením žalovaného 2/ ako ručiteľa č. XXX XXX XXX, vyhlásením žalovaného 1/ ako ručiteľa č. XXX XXX XXXX a notárskou zápisnicou o uznaní dlhu dlžníka. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že v čase podpísania úverovej zmluvy bola hodnota založených nehnuteľností dlžníka vyššia ako výška poskytnutého úverového rámca veriteľom.

14. Dňa 18.06.2013 žalovaný 1/ podpísal vyhlásenie ručiteľa č. XXX XXX XXXX, ktorým žalovaný 1/ vyhlásil, že uspokojí pohľadávky žalobcu vyplývajúce z úverovej zmluvy, ak dlžník nesplatí svoj splatný záväzok aj bez predchádzajúcej písomnej výzvy veriteľa.

15. Dňa 18.06.2013 žalovaný 2/ podpísal vyhlásenie ručiteľa č. XXX XXX XXXX, ktorým žalovaný 2/ vyhlásil, že uspokojí pohľadávky žalobcu vyplývajúce z úverovej zmluvy, ak dlžník nesplatí svoj splatný záväzok aj bez predchádzajúcej písomnej výzvy veriteľa. Zároveň obe vyhlásenia podpísal žalovaný 2/ aj ako predseda predstavenstva obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s.

16. Právny zástupca žalobcu na nariadenom pojednávaní navrhol, aby súd prejudiciálne riešil platnosť ručiteľských vyhlásení. Má zato, že rozhodnutie Ústavného súdu SR v obdobnej veci, i keď nie totožnej, sa na daný prípad nemôže vzťahovať, nakoľko vychádza z iných skutkových okolností. V rámci konania pred Ústavným súdom sa riešila otázka pristúpenia k záväzku a nie ručenie. Kým pri pristúpení záväzku dochádza k solidárnemu dlžníctvu pri ručení ide o subsidiárny zabezpečovací inštitút, ktorý nastupuje až v momente, keď hlavný dlžník neplní. Vychádzajúc z predpokladu, že na ručenie nie je potrebný vždy súhlas druhého manžela má zato, že ručenie žalovaných 1/ a 2/ je platné. Ak by aj posudzovali platnosť tohto vyhlásenia, mala by sa ešte riešiť otázka, či konanie žalovaných bolo v rozpore s dobrými mravmi alebo nie, tzn., či chceli svojím konaním poškodiť svojim manželkám. Myslí si, že medzi účastníkmi nie je sporné, že takto žalovaní nekonali. Dokonca žalovaný 2/ na inom pojednávaní v inej veci to sám aj povedal. Ďalšou náležitosťou, ktorú je potrebné skúmať pri ručení je aj dostatok majetku, tzn., či hlavný dlžník má dostatok majetku nato, aby bol schopný splatiť svoje dlhy. V článku 7 dodatku č. 20 Úverovej zmluvy vyplýva, že hlavný dlžník mal dostatok majetku, a to vo forme rozsiahlych nehnuteľností, teda v čase podpisu úverovej zmluvy a v čase ručenia vrátane dodatku č. 20 mal dostatok finančných prostriedkov na splácanie dlhu. Nemyslí si, že výnimočné rozhodnutie ústavného súdu je prelomové a tým by mala byť popretá doterajšia 40 ročná prax najvyššieho súdu. O tom svedčí aj rozhodnutie NS SR zo dňa 26.06.2011, sp. zn. 4Cdo/234/2010, ktorý vo svojom odôvodnení dospel k iným záverom ako Ústavný súd SR. Okrem toho rozhodnutie Ústavného súdu bolo podrobené aj značnej kritike v odborných kruhoch, o čom svedčí aj článok v Bulletinu SAKU č. 6/2015, strana 14 až 22. Má teda zato, že hlavný dlžník si svoje povinnosti riadne a v čase neplnil, teda žalobca má nárok domáhať sa svojej pohľadávky od žalovaných ako ručiteľov.

17. Žalovaný 1/ na nariadenom pojednávaní vypovedal, že s otcom začali podnikáť od roku 1994 na otcov živnostenský list. Postupne sa firma pretransformovala v roku 2000 na akciovú spoločnosť. Vo firme zastával pozíciu generálneho riaditeľa a akcionára s 29,5 % balíkom akcií. To, že spolupracovali so žalobcom je fakt a že išlo o intenzívnu spoluprácu dosvedčuje aj to, že postupne uzatvorili 20 dodatkov. On ako ručiteľ podpísal ručenie pre banku iba jedinýkrát a to dodatkom č. 20. Situácia bola taká, že síce nežiadali o nový úver, ale len o predĺženie financovania projektov, pričom pracovníci žalobcu sa dostavili k nim do firmy a priniesli so sebou zmluvnú dokumentáciu. Boli postavení pred hotovú vec a až týmto momentom sa dozvedel, že má podpísať nejaké ručenie. Mal pocit, že už z tejto situácie nevie cúvnuť a už vôbec si nevie predstaviť, že by išiel za manželkou a o niečom ju informoval. Preto ručenie podpísal. Čo sa týka samotnej úverovej zmluvy, poukázal, že požiadali o úver, načo banka si urobila vlastný znalecký posudok a im oznámila, koľko peňazí im môže poskytnúť, teda bolo to na banke, aká bude výška úveru. Keď sa neskôr firma dostala do konkurzu, tak hneď na prvej schôdzi veriteľský výbor rozhodol o zmene správcu, pričom väčšinouhlasovými právami disponovala práve banka, teda sama si určila, ktorý správca bude v konkurze konať. Ten mal prehľad o všetkom a len on je zodpovedný, za akú hodnotu sa založené nehnuteľnosti predali. Pre neho bolo nepochopiteľné, keď vie, že z predaja sa získalo 300.000,- EUR a banke bola poukázal len pomerná časť. Koľko to bolo presne, to si nepamätá, ale zdá sa mu, že bolo to okolo 200.000,- Eur. To, že nijakým spôsobom nechceli obísť banku, svedčí aj to, že sami do firmy investovali nimi voľné finančné prostriedky, o čom svedčí aj skutočnosť, že sami sú veriteľmi a správca konkurznej podstaty úpadcu ich pohľadávky uznal. Boli v situácii, keď obrazne na účte mali mínus 500.000,- Eur a ak by neboli financovaní bankou, tak nastal by okamžitý kolaps, tzn.

že boli by odpojení od elektrieky, zamestnanci by skončili na ulici a bol by to úplný koniec. Keďže tomuto sa s otcom snažili všemožne zabrániť, on nevidel inú cestu ako to, že ručiteľské vyhlásenie podpíše. Keď to hodnotí s odstupom času, myslí si, že by aj v tomto momentne ručiteľské vyhlásenie podpísal, nakoľko to pre nich bola jediná alternatíva. Nemali žiadne iné náhradné riešenie. Na vysvetlenie by ešte chcel uviesť, že bola by úplne iná situácia, ak by napr. mesiac pred podpisom zmluvy vedeli, že majú podpisovať ručenie. Pre takýto prípad by mohli začať rokovať s inými bankami, resp. túto skutočnosť namietajú. Keďže im to bolo predložené v deň podpisu zmluvy, on nevidel iné riešenie. Bol presvedčený o tom, že firma má dostatok majetku. Ak si dobre pamätá, firma keď vstupovala do konkurzu, jej odhad majetku bol okolo 3.000.000,- EUR, teda bol presvedčený, že zabezpečené pohľadávky budú všetky vyplatené v rámci konkurzu.

18. Právny zástupca žalovaných 1/ na nariadenom pojednávaní poukázala na rozhodnutie tohto súdu, vedeného pod sp. zn. 10C/118/2015, kde súd vyhlásil ručiteľské vyhlásenie za neplatné, a to z dvoch dôvodov, pretože absentoval súhlas druhého manžela a jednak ručiteľské vyhlásenie bolo urobené v rozpore s dobrými mravmi. Preto si myslí, že na dané konanie sa tento právny názor dá požiť a je možné vo veci rozhodnúť. Trvá na tom, že právny úkon ručenia zo strany odporcov 1/ a 2/ je postihnuté absolútnou neplatnosťou, a to z nasledovných dôvodov. Myslí si, že tento úkon nebol urobený slobodne, ale bol urobený v tiesni, o čom svedčia samotné výpovede žalovaných, či už v tomto konaní, alebo v konaní, vedenom pod sp. zn. 10C/118/2015. Poukázala, že dodatok o ručiteľskom vyhlásení bol predložený v deň, keď sa mal podpisovať dodatok č. 20, pričom sa nezmenili nijakým spôsobom majetkové pomery spoločnosti K. V. O. O..I... Napriek tomu banka vyžadovala od žalovaných ako nepodnikateľov ručiteľské vyhlásenie. Má zato, že toto konanie je aj v rozpore s dobrými mravmi, a to s poukazom na § 39a Občianskeho zákonníka, keď medzi veriteľom a dlžníkmi, resp. ručiteľmi je hrubý nepomer v otázkach práv a povinností tým, že odporcovia sa stali ručiteľmi, nezískali žiadny majetkový ani iný prospech. Na druhej strane boli by povinní plniť pre prípad platobnej neschopnosti Myjavskej obchodnej agentúry, a.s.. Považuje tento úkon aj za obchádzanie zákona, keď banka má ochranu, napr. cez zodpovednosť konateľov za vznik škody v zmysle Obchodného zákonníka. Pre prípad, že by súd dospel k záveru, že vyhlásenie nie je absolútne neplatným právnym úkonom, má zato, že ide o relatívnu neplatnosť, ktorej sa manželky žalovaných riadne dovolali.

19. Svedok Q. U., na nariadenom pojednávaní vypovedala, že podala žalobu o neplatnosť ručiteľského vyhlásenia, a to z dôvodu, že manželovi nedala na to súhlas a myslí si, že o tomto mala vedieť, nakoľko toto konanie ohrozilo celú ich rodinu. Ona o tomto vôbec nič nevedela. Rok pred podpisom ručiteľského vyhlásenia bola na rodičovskej. O dianie vo firme sa nezaujímal. Myslí si, že by súd mal toto ručiteľské vyhlásenie vyhlásiť za neplatné. Ona sa o tomto ručiteľskom vyhlásení dozvedela až potom, čo im bol doručený platobný rozkaz. Mohlo to byť niekedy v roku 2014, pričom vie, že ručiteľské vyhlásenie malo byť už rok predtým, a to v roku 2013. Keď sa na to manžela pýtala, tak jej povedal, že bol postavený pred hotovú vec a nemal inú možnosť. Myslí si, že to podpísal hlavne kvôli tomu, aby zachoval firmu a pritom nemyslel na to, že môže ohroziť ich rodinu. Predpokladá, že to bolo aj kvôli tomu, aby udržal zamestnanosť vo svojej firme.

20. Podľa druhej vety čl. 4.2 zmluvy o úvere v znení dodatku č. 20 „Úroky pre úver čerpaný vo forme Kontokorentného úveru sa vypočítavajú na základe úrokovej sadzby predstavujúcej súčet Základnej úrokovej sadzby a refinančnej prirážky.“

21. Podľa čl. 4.5.1 zmluvy o úvere v znení dodatku č. 20 „V prípade omeškania Dlžníka so splácaním Úverovej pohľadávky vzniknutej čerpaním úveru alebo jeho časti podľa čl. 3 tejto Zmluvy sa Dlžník zaväzuje platiť Veriteľovi Úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti Úveru alebo jeho časti do dňa úplného a reálneho zaplatenia Úveru alebo jeho časti.“

22. Podľa čl. 4.5.2 zmluvy o úvere v znení dodatku č. 20 „Výška sadzby Úroku z omeškania a Úroku z prečerpania pri Úvere čerpanom formou Kontokorentného úveru Výška sadzby Úroku z omeškania a Úroku z prečerpania pri Úvere formou Kontokorentného úveru sa stanovuje vo výške úrokovej sadzby dohodnutej podľa ods. 4.2 tohto článku Zmluvy pre Úver čerpaný formou Kontokorentného úveru zvýšenej o 9,00 % p.a. (...)“.

23. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Trenčín a Obchodného vestníka vyplýva, že uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 5.12.2013, sp. zn. 38K/36/2013 (zverejnené v Obchodnom

vestníku SR č. 240/13 zo dňa 12.12.2013) sa voči dlžníkovi začalo konkurzné konanie, pričom konkurzné konanie doposiaľ nebolo ukončené. Vzhľadom na uvedené sa pohľadávka žalobcu, v súlade s čl. 10.3 zmluvy o úvere v znení dodatku č. 20 sa stala splatnou dňa 13.12.2013.

24. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že pohľadávka žalobcu vo výške 545.569,32 Eur v rámci konkurzu bola správcom uznaná a žalobca v rámci konkurzu bol čiastočne uspokojený dvoma splátkami a to dňa 18.11.2015 sumou 167.656,40 Eur a dňa 30.06.2016 sumou 36.420,- Eur, teda doteraz žalobca vedie pohľadávku vo výške 341.492,92 Eur, pričom z tejto pohľadávky si žalobca v tomto konaní uplatňuje pohľadávku vo výške 200.000,- Eur.

25. Dňa 17.2.2014 žalobca v súlade s čl. II ods. 1 vyhlásenia ručiteľa písomne vyzval žalovaných na uspokojenie pohľadávky zo zmluvy o úvere v lehote do 25.2.2014, avšak žalovaní neuhradili svoj peňažný záväzok voči žalobcovi ani čiastočne.

26. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

27. Podľa § 145 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

28. Podľa § 39 cit. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 40a cit. zák. ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

30. Podľa § 147 ods. 1, 2 cit. zák. pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. To neplatí, ak ide o pohľadávku veriteľa jedného z manželov, ktorí sa dohodli podľa ustanovení § 143a, pokiaľ táto pohľadávka vznikla pri používaní majetku, ktorý nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

31. Podľa § 3 ods. 1 cit. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

32. Podľa § 303 Obchodného zákonníka kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

33. Podľa § 306 ods. 1 cit. zák. veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

34. Podľa § 307 ods. 1 cit. zák. ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich za celý záväzok. Ručiteľ má voči ostatným ručiteľom rovnaké práva ako spoludlžník.

35. Podľa § 310 cit. zák. právo veriteľa voči ručiteľovi sa nepremičí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.

36. Podľa § 167q ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii pokiaľ je pohľadávka súčasťou konkurznej podstaty, premlčanie spočíva. Premlčanie pokračuje v plynutí, len čo pohľadávka prestane podliehať konkurzu.

37. Na podklade vykonaného dokazovania, riadiac sa názorom Najvyššieho súdu SR, súd dospel k záveru, že žalobný návrh je dôvodný. Žalobca sa voči žalovaným domáha zaplatenia pohľadávky z titulu zmluvy o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou K. V. O.W., O..I.. ako dlžníkom, v rámci ktorej žalovaní ako fyzické osoby (nie akcionári) urobili písomné vyhlásenie, ktorým za zaručili celým svojím majetkom, že finančne uspokojia veriteľa, ak mu vzniknú neuhradené splatné pohľadávky dlžníka. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že ku dňu 31.06.2016 je splatná pohľadávka žalobcu vo výške 341.492,92 Eur, dlžníkom nebola uhradená, pričom žalobca si z tejto sumy uplatňuje voči žalovaným časť istiny vo výške 200.000,- Eur (50.000,- Eur + 150.000,- Eur).

38. Medzi stranami sporu ďalej nebolo sporné, že manželky žalovaných neudelili súhlas na vyhlásenie ručiteľského plnenia žalovaným ako ich manželom, pričom práve hlavnou námietkou žalovaných bola relatívna neplatnosť týchto úkonov, ktorej sa manželky žalovaných dovolávali, a to aj v súdnych konaniach vedených na tunajšom súde pod sp.zn.: 10C/118/2015 a 12C/118/2015.

39. Podľa aktuálnej právnej úpravy v režime bezpodielového spoluvlastníctva bežné veci, týkajúce sa spoločných vecí, môže vybavovať každý s manželov. V iných ako bežných veciach týkajúcich sa spoločných vecí zákon vyžaduje súhlas oboch manželov, inak je takýto právny úkon neplatný (relatívne). Občiansky zákonník neuvádza výslovne, čo sa rozumie bežnou vecou, preto pri interpretácii tohto pojmu treba prihliadať na povahu, hodnotu a účel veci, na ktorý vec obvykle slúži. Z právnych úkonov uskutočnených manželmi, ktoré sa týkajú spoločnej veci (bez ohľadu na to, či ide bežnú alebo „ostatnú“ vec) sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. Právny úkon sa „týka spoločnej veci“ vtedy, ak sa vzťahuje k obsahu vlastníckeho práva konkrétnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (priamy vzťah k spoločným veciam), resp. ak sa účinky tohto právneho úkonu prejavia vo sfére spoločných vecí (nepriamy vzťah k spoločným veciam).

40. Žalobca poukázal na ustálenú súdnu prax, najmä na judikát Najvyššieho súdu SR vedeného pod R 61/1973, kde súd konštatoval právnu vetu, že k ručiteľskému záväzku jedného z manželov nie je potrebný súhlas druhého manžela. Ďalej poukázal na judikát Najvyššieho súdu SR vedeného pod R 1/1998, kde súd v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že druhý manžel bude prípadne povinný trpieť pri súdnom výkone rozhodnutia uspokojenie zo spoločného majetku. Napokon poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 4Cdo/123/2008 zo dňa 29.09.2009, v ktorom súd konštatoval, že samotná možnosť exekučného postihu celého majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov na vymoženie pohľadávky len jedného z manželov nezakladá rozpor právneho úkonu (z ktorého by mala takáto pohľadávka vzniknúť) s dobrými mravmi, pretože ide o zákonom výslovne predpokladanú možnosť konštituovanú v § 147 ods. 1 Obč. zákonníka. Nepriaznivé dopady vyplývajúce z tohto ustanovenia pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, sú dôsledkom existencie bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorým je spätá nutnosť vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, pokiaľ ich bezpodielové spoluvlastníctvo trvá. Vzhľadom na konštrukciu, vznik a rozsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno eliminovanie týchto nepriaznivých dopadov riešiť len zmenou rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo jeho zánikom.

41. Žalovaní v konaní poukázali na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 26/2010 zo dňa 08.12.2010, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že považuje za samozrejmé a určujúce pri hľadaní práva, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúladi právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť obsah zmluvy aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta. Za týchto okolností sa javí aj ako odporujúce dobrým mravom, keď spoločník (fyzická osoba) bez súhlasu svojho manžela (manželky) dohodou s veriteľom pristúpi k záväzku spoločnosti (v sume 1 115 735,40 Sk s príslušenstvom), a teda sa stane spoločným a nerozdielnym dlžníkom popri spoločnosti, pričom predpokladaným cieľom tohto konania je vytvoriť možnosť exekučného uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM, keďže ani

spoločnosť a ani prístupujúci dlžník nie sú reálne schopní korelujúci záväzok splniť a nemajú ani vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou.

42. Najvyšší súd SR v uznesení č.k. 8Cdo/263/2019-429 zo dňa 23.09.2020 uviedol, že vychádzajúc z obsahu ustanovenia § 145 Obč. zákonníka a z ustálenej judikatúry a rozhodovacej praxe všeobecných súdov; ktorej zásadnú zmenu v danej otázke neprinieslo ani rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010, ktorým nižšie súdy v danej veci argumentovali; dovolací súd za udržateľný považuje iba taký výklad ustanovenia § 145 Obč. zákonníka, podľa ktorého zmluva o prístupení k dlhu uzavretá len jedným z manželov sa bezprostredne nedotýka predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je preto právnym úkonom týkajúcim sa spoločných vecí, a aplikácia citovaného ustanovenia je v tomto prípade vylúčená. V tomto smere odkazuje na konštantnú judikatúru, od ktorej nemal dôvod sa odkloniť, keďže pri nezmenenej právnej úprave je stále použiteľná; a zo záverov ktorej vyplýva, že za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy. Týmto predmetom podľa § 143 Obč. zákonníka môže byť len to, čo môže byť predmetom vlastníctva, teda iba veci v právnom zmysle, t. j. ovládateľné hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí. Za predmet vlastníctva; a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov; sa nepovažujú pohľadávky a záväzky, ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Na tomto závere nič nemení to, že pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva sa vykonáva aj vyporiadanie spoločných pohľadávok a záväzkov manželov podľa zásad platných pre vyporiadanie tohto spoluvlastníctva - ide o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva v širšom zmysle. Pokiaľ žalovaní poukazovali na citované rozhodnutia krajských súdov treba uviesť, že v súlade s citovaným rozhodnutím (R 61/1973) nemožno ich považovať za ustálenú súdnu prax.

43. Vzhľadom na právny názor Najvyššieho súdu SR v rámci dovolacieho konania v tejto veci, súd prvej inštancie poukazuje na toto rozhodnutie, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje, teda námietku relatívnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia neuznal a keďže nedošlo doteraz k dobrovoľnému a včasnému plneniu zo strany žalovaných, súd ich rozsudkom zaviazal na úhradu dlžnej istiny, spolu príslušenstvom, ktoré bolo určené v súlade so zmluvou, ručiteľským vyhlásením a § 3 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v znení neskoršieho predpisu, platného v rozhodnom čase. Zároveň žalobcoví súd priznal právo na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka. Výška paušálnej náhrady predstavuje sumu 40,- EUR, a to v zmysle § 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z.

44. Čo sa týka námietky premlčania príslušenstva, tak túto súd považoval za nedôvodnú s poukazom na znenie § 310 Obchodného zákonníka, pričom súd považoval za nesporné, že pohľadávka hlavného dlžníka nie je premlčaná, nakoľko bola riadne uplatnená v konkurze (§ 167q ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii). Ďalej sa súd zaoberal aj splatnosťou pohľadávky voči žalovaným, pričom dospel k záveru, že táto sa začala rátať v ten istý deň ako dlžníkovi, nakoľko žalovaní vo svojich ručiteľských vyhláseniach sa zaviazali uhradiť splatnú pohľadávku aj bez doručenia výzvy, teda do omeškania sa dostali dňom nasledujúcim po vyhlásení konkurzu, t.j. od 14.12.2013. Skutočnosť, že v pôvodnej veci o zaplatenie 50.000,- Eur žalobca uviedol neskorší dátum omeškania a to od 26.02.2014 nič nemení na tom, že vo veci zaplatenia 150.000,- Eur si žalobca uplatnil skorší dátum omeškania, ktorý v súlade so zmluvou je rozhodným dňom omeškania pre žalovaných ako dlžníkov na podklade ručenia.

45. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že povinnosťou súdu je z úradnej moci zisťovať, či ručiteľské vyhlásenie žalovaných nie je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak svojím obsahom alebo sledovaným účelom porušuje všeobecne spoločensky uznávané morálne zásady, ktoré sa týkajú vzťahov a konaní medzi ľuďmi v demokratickej spoločnosti. Len na základe tej skutočnosti, že žalovaní nemali výlučný majetok, ktorým by uspokojil pohľadávku svojho veriteľa, nemožno v súvislosti s predmetným právnym úkonom hodnotiť ako správanie v rozpore s dobrými mravmi. Výsledky vykonaného dokazovania nepreukazujú, že v súvislosti s konaním žalovaných bolo predpokladaným cieľom ich konania vytvoriť možnosť uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM. V priebehu konania výslovne žalovaný 1/ uviedol, že mal za to a veril tomu, že spoločnosti sa bude dariť, k ručiteľskému záväzku pristúpil preto lebo chcel, aby spoločnosť mohla v danom smere podnikat' a uskutočniť podnikateľský zámer.

Z okolností daného prípadu nemožno vyvodíť extrémne nespravodlivý následok právneho úkonu (ručiteľský záväzok), ku ktorému sa zaviazali žalovaní.

46. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaných, že ručiteľské vyhlásenie bolo urobené v tiesni. Žalovaní podnikajú od roku 1994, a teda museli si byť vedomí, že podnikanie prináša aj podnikateľské riziko, ktoré je obyčajne spájané s podnikateľským rozhodnutím. Ak teda sa žalovaní rozhodli požiadať o prolongáciu kontokorentného úveru, museli si byť vedomí, že žalobca ako banka pristúpi k posilneniu zabezpečovacích inštitútov a využije ručiteľské vyhlásenia.

47. Záverom súd dodáva, že nebolo dôvod na zastavenie konania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn.: 5Csp/43/2018 z dôvodu prekážky začatej veci, nakoľko je právom žalobcu ako veriteľa, či si svoju pohľadávku uplatní na súde naraz alebo po častiach a či v jednom alebo vo viacerých konaniach.

48. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, v spojitosti s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100,00 %.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).